

PRACE NAUKOWE

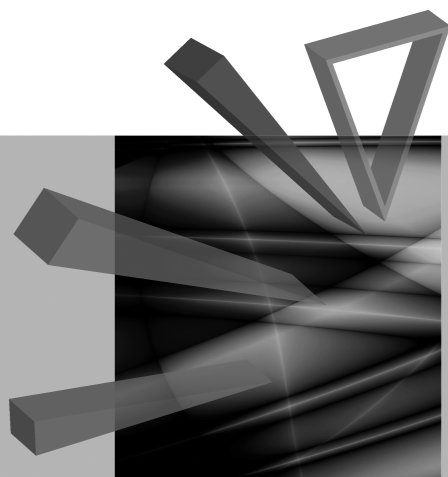
Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

320

Gospodarka przestrzenna Uwarunkowania ekonomiczne, prawne i samorządowe

Redaktorzy naukowci

Jacek Potocki

Jerzy Ładysz

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2013

Redaktor Wydawnictwa: Jadwiga Marcinek

Redaktor techniczny: Barbara Łopusiewicz

Korektor: Barbara Łopusiewicz

Łamanie: Adam Dębski

Projekt okładki: Beata Dębska

Publikacja jest dostępna w Internecie na stronach:

www.ibuk.pl, www.ebscohost.com,

w Dolnośląskiej Bibliotece Cyfrowej www.dbc.wroc.pl,

The Central and Eastern European Online Library www.ceeol.com,

a także w adnotowanej bibliografii zagadnień ekonomicznych BazEkon

http://kangur.uek.krakow.pl/bazy_ae/bazekon/nowy/index.php

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania znajdują się na stronie internetowej Wydawnictwa

www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2013

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-347-2

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Druk i oprawa:

EXPOL, P. Rybiński, J. Dąbek, sp.j.

ul. Brzeska 4, 87-800 Włocławek

Spis treści

Wstęp	9
Bartosz Dąbrowski: Uwarunkowania prawne i przestrzenne realizacji inwestycji w postaci parku solarnego.....	11
Katarzyna Domańska, Anna Iwanicka: Konkurencyjność przedsiębiorstw mleczarskich a kryzys gospodarczy na przykładzie województwa lubelskiego.....	20
Marcin Jurewicz: Źródła finansowania działalności izb gospodarczych	31
Marcin Kalinowski: Kontrakt wyborczy czy artykulacja interesów? Dylematy kształtowania polityki gospodarczej na szczeblu lokalnym	38
Alina Kulczyk-Dynowska: Kształcenie w zakresie wiedzy ekologicznej a zrównoważony rozwój regionu.....	46
Henryk Łabędzki: Kapitał ludzki i społeczny na przygranicznych obszarach wiejskich w południowo-zachodniej Polsce.....	56
Magdalena Łyszkiewicz: Kontrola zarządcza w jednostkach samorządu terytorialnego w świetle polskich uregulowań prawnych	67
Piotr Maleszyk: Specyfika lubelskiego rynku pracy.....	80
Karol Mrozik: Zmiany jakości życia mieszkańców w gminie wiejskiej podlegającej suburbanizacji.....	91
Ciechosław Patrzalek, Maria Heldak: Rola rzeczoznawcy majątkowego w gospodarowaniu gminnym zasobem nieruchomości	102
Andrzej Pawlik: Klasyfikacja województw pod względem poziomu innowacyjności.....	111
Agnieszka Perzyńska: Marka w marketingu terytorialnym	120
Jan Polski: Ekonomiczne znaczenie ładu przestrzennego w regionie	128
Katarzyna Przybyła, Eleonora Gonda-Soroczyńska: Przekształcenia bazy ekonomicznej Wrocławia.....	137
Adam Przybyłowski: Strategie regionalne polskich województw w obszarze zrównoważonego rozwoju i transportu	145
Małgorzata Rogowska: Koncepcja kreatywnego miasta w teorii i praktyce.	156
Anna Romanów-Struzik: Analiza postępów w procesie kontraktacji i wydatkowania w ramach PO KL w latach 2007-2010	166
Łukasz Satola: Zróżnicowanie wykorzystania funduszy Unii Europejskiej w układzie centrum – peryferia	176
Agnieszka Stacherzak, Maria Heldak: Przemiany funkcjonalne obszarów wiejskich Dolnego Śląska w latach 1996-2010	186
Alina Walenia: Kierunki i cele polityki rozwoju regionalnego Podkarpacia w latach 2007-2013	196

Magdalena Wiśniewska: Współpraca międzysektorowa na rzecz dynamizacji procesów innowacyjnych.....	207
Dariusz Zawada: Miasto jako produkt skumulowany	216
Adam Zydrón, Piotr Szczepański: Ekonomiczne implikacje decyzji planistycznych a kształtowanie struktury przestrzennej gminy Luboń	226

Summaries

Bartosz Dąbrowski: Legal and spatial conditions of performance of solar farm investment.....	19
Katarzyna Domańska, Anna Iwanicka: The competitiveness of dairy enterprises and economic crisis (on the example of Lublin Voivodeship) .	30
Marcin Jurewicz: Sources of financing of the activity of chambers of commerce	37
Marcin Kalinowski: Electoral contract or articulation of interest? Dilemmas of forming of economic policy on the local level	45
Alina Kulczyk-Dynowska: Education in the field of ecological knowledge and sustainable development of the region.....	55
Henryk Łabędzki: Human and social capital on borderland rural areas in south western Poland	66
Magdalena Łyszkiewicz: Management control in local government in the light of Polish legislature	78
Piotr Maleszyk: Characteristics of the labour market in Lublin Voivodeship	90
Karol Mroziak: Changes of quality of life in a rural community undergoing suburbanization.....	101
Ciechosław Patrzalek, Maria Heldak: The role of the expert in real estate in the management of communal property resources	110
Andrzej Pawlik: The classification of innovation level in voivodeships.....	119
Agnieszka Perzyńska: Brand in territorial marketing.....	127
Jan Polski: Economic meaning of spatial order in region.....	136
Katarzyna Przybyła, Eleonora Gonda-Soroczyńska: Transformation of Wrocław economic base	144
Adam Przybyłowski: Sustainable development and transport in the Polish voivodeships strategies	155
Małgorzata Rogowska: Creative city concept in theory and practice.....	165
Anna Romanów-Struzik: Progress analysis in the process of contracting and spending under Human Capital Operational Programme in the period 2007-2010.....	175
Łukasz Satola: The differences in the use of the European Union funds in the centre – peripheries system	185

Agnieszka Stacherzak, Maria Heldak: Functional transformation in rural areas of Lower Silesia in the years 1996-2010.....	195
Alina Walenia: Directions and aims of the regional development policy for the region of Podkarpacie in the years 2007-2013.....	206
Magdalena Wiśniewska: Fostering innovation processes through inter-sectoral cooperation	215
Dariusz Zawada: City as a cumulative product	225
Adam Zydróż, Piotr Szczepański: Economic implications of planning decisions and shaping spatial structure of Luboń community	236

Katarzyna Przybyła, Eleonora Gonda-Soroczyńska

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

PRZEKSZTAŁCENIA BAZY EKONOMICZNEJ WROCŁAWIA

Streszczenie: Celem artykułu jest identyfikacja wyspecjalizowanych (miastotwórczych, egzogenicznych) funkcji Wrocławia, jak również analiza przekształceń struktury funkcjonalnej miasta w latach 1995-2010. Przeprowadzono badania nad wielkością, strukturą i zmianami zatrudnienia. Badanie wykonane zostało na gruncie teorii bazy ekonomicznej miasta, przy wykorzystaniu dwóch mierników – wskaźnika nadwyżki pracowników (WNP) i współczynnika specjalizacji Florence’a (WSF).

Słowa kluczowe: funkcje miasta, metody oceny funkcji jednostek osadniczych.

1. Wstęp

Województwo dolnośląskie położone jest w południowo-zachodniej części Polski i zajmuje 19 947 km² powierzchni; graniczy z Czechami na południu, z Niemcami na zachodzie, z województwami lubuskim i wielkopolskim na północy oraz opolskim na wschodzie. Utworzone zostało w wyniku reformy administracyjnej w 1999 r. z byłych województw: wrocławskiego, jeleniogórskiego, wałbrzyskiego i legnickiego oraz niewielkich części kaliskiego i leszczyńskiego. Stolicą regionu jest liczący ok. 632 tys. mieszkańców i zajmujący powierzchnię 293 km² Wrocław. Miasto, zgodnie z Nomenklaturą Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), klasyfikowane jest na poziomie NTS 3. Celem artykułu jest identyfikacja funkcji miastotwórczych oraz analiza przekształceń w strukturze funkcjonalnej miejscowości, zachodzących w latach 1995-2010.

2. Metoda badań

W przeprowadzonym badaniu oparto się na teorii bazy ekonomicznej miasta, wykorzystując dwa mierniki – wskaźnik nadwyżki pracowników (WNP) i współczynnik specjalizacji Florence’a (WSF). Za pomocą metody wskaźnika nadwyżki pracowników (wzór 1) wyznaczyć można wielkość zatrudnienia w grupie egzogenicznej. Dokonuje się tego poprzez porównywanie rzeczywistej struktury zatrudnienia w mie-

ście ze strukturą przyjętą za podstawę odniesienia; może nią być np. struktura zatrudnienia w kraju czy w regionie. Ujemna wartość miernika oznacza, że w zakresie danej dziedziny występują niedobory, które muszą być uzupełnione importem produktów z zewnętrznych obszarów¹. Dodatnia wartość miernika wskazuje liczebność grupy egzogenicznej w ramach danej dziedziny działalności. Po doprowadzeniu formy wskaźnika do porównywalnej formy względnej, użytecznej w badaniach określonego zbioru miast, staje się on wskaźnikiem struktury zatrudnienia w grupie egzogenicznej i tym samym miarą poszczególnych rodzajów funkcji miastotwórczych w badanych obiektach².

Współczynnik specjalizacji Florence'a (wzór 2) pozwala na identyfikację funkcji wyspecjalizowanych, decydujących o znaczeniu miasta w regionie czy w kraju. Współczynnik pozwala ustalić, czy miasto wytwarza dobra i usługi tylko na rynek lokalny, czy też „wysyła” je również na zewnątrz, czyli pełni w danej dziedzinie funkcje egzogeniczne.

Wzór 1. Wskaźnik nadwyżki pracowników

$$Z_{egiM} = Z_iM - \left(ZM \cdot \frac{Z_iK}{ZK} \right),$$

gdzie: Z_{egiM} – wielkość zatrudnienia w działalności skierowanej na zewnątrz miasta (grupy egzogenicznej) w danym (i) dziale gospodarki miasta; Z_iM – zatrudnienie w danym (i) dziale gospodarki miasta; ZM – zatrudnienie w mieście ogółem; Z_iK – zatrudnienie w danym (i) dziale gospodarki w kraju (regionie); ZK – zatrudnienie w kraju (regionie) ogółem.

Wzór 2. Współczynnik specjalizacji Florence'a

$$W = \frac{(Z_iM)/(ZM)}{(Z_iK)/(ZK)},$$

gdzie: W – współczynnik specjalizacji Florence'a; Z_iM – zatrudnienie w danym (i) dziale gospodarki miasta; ZM – zatrudnienie w mieście ogółem; Z_iK – zatrudnienie w danym (i) dziale gospodarki w kraju (regionie); ZK – zatrudnienie w kraju (regionie) ogółem.

Poziom specjalizacji badanego miasta określa się, przyjmując następujące założenia:

$W \leq 1$ – miasto nie specjalizuje się w i -tym dziale, ta dziedzina działalności ma charakter endogeniczny,

$1 < W \leq 1,5$ – miasto wykazuje niski poziom specjalizacji w i -tym dziale,

¹ J. Słodczyk, *Przestrzeń miasta i jej przeobrażenia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2001, s. 70.

² R. Broł, M. Maj, D. Strahl, *Metody typologii miast*, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław 1990, s. 75-76.

$1,5 < W \leq 2$ – miasto wykazuje średni poziom specjalizacji w i -tym dziale,
 $W > 2$ – miasto wykazuje wysoki poziom specjalizacji w i -tym dziale³.

Analiza przeprowadzona została dla lat 1995-2005 i dla roku 2010. Spowodowane jest to zmianą układu Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). W 2008 r. weszła w życie, na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z 2007 r.⁴, PKD 2007, zastępując dotychczas obowiązującą PKD 2004. Wprowadziła ona zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują częściowy brak porównywalności danych przy niezmiennych nieraz nazwach poziomów klasyfikacyjnych⁵.

3. Przekształcenia struktury funkcjonalnej miasta

Na wstępie zauważyć można, że liczba pracujących ogółem we Wrocławiu (tab. 1) w 2005 r. była mniejsza niż w latach 1995 i 2000. Rok 2010 przyniósł istotną poprawę sytuacji w tym zakresie (tab. 4). Na podstawie danych zawartych w tabeli 1, przy użyciu wzorów nr 1 i 2 obliczono WNP i WSF dla Wrocławia w latach 1995, 2000 i 2005 (tab. 2). Za podstawę odniesienia w badaniu przyjęto strukturę zatrudnienia w kraju. Doprowadzono też formę WNP do porównywalnej formy względnej, a tym samym otrzymano miarę poszczególnych rodzajów funkcji miastotwórczych we Wrocławiu (tab. 3).

Otrzymane wyniki dowodzą, że liczebność grupy egzogenicznej miasta w latach 1995-2005 spadała (tab. 2). Jednocześnie Wrocław w tym okresie pozostawał miastem polifunkcyjnym; był istotnym ośrodkiem usługowym: w 1995 r. ponad 77% zatrudnionych o charakterze egzogenicznym było pracownikami sektora usługowego, w 2000 r. 84%, a w 2005 r. już 96%. Dodać można, że w 1995 r. ponad 55% pracowników egzogenicznych sektora usługowego zatrudnionych było w usługach nierynkowych (administracja publiczna i obrona narodowa, edukacja, ochrona zdrowia i opieka społeczna), w kolejnych latach przeważał udział usług rynkowych (hotele i restauracje, transport, gospodarka magazynowa i łączność, pośrednictwo finansowe, obsługa nieruchomości i firm, pozostała działalność usługowa). Podstawowe znaczenie dla skierowanej „na zewnątrz” części gospodarki miasta zachowała edukacja, istotną rolę odgrywały sekcje: ochrona zdrowia i opieka społeczna oraz, począwszy od 2000 r., obsługa nieruchomości i firm (tab. 3). Znalazło to odzwierciedlenie w istotnym poziomie specjalizacji tych działów gospodarki miejskiej, mierzo-

³ M. Obrębalski, *Przemiany funkcjonalne subregionu jeleniogórskiego w końcu XIX i w XX wieku*, „Śląski Przegląd Statystyczny” 2002, nr 1 (7), s. 110.

⁴ DzU 2007, nr 251, poz. 1885.

⁵ *Rynek pracy w województwie dolnośląskim w 2010 r.*, Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Wrocław 2011, s. 11.

Tabela 1. Pracujący według sekcji PKD 2004⁶

Jednostka terytorialna		Wrocław			Polska		
Rok		1995	2000	2005	1995	2000	2005
Ogółem		214 593	200 260	189 689	14 967 900	15 159 200	12 890 700
Sekcje:	Rolnictwo ^{▲a}	875	723	511	4207 100	4314 900	2143 800
	Przemysł	59 255	42958	38 050	3728 800	3134 400	2912 100
	Budownictwo	19 771	17 904	10 598	827 400	814 600	622 900
	Handel i naprawy ^{▲b}	23 718	24 121	27373	1903 100	2074 600	2058 800
	Hotele i restauracje	3744	4015	4143	185 900	225 700	219 400
	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	18 156	16 787	15 080	838 100	779 300	699 900
	Pośrednictwo finansowe	8407	9484	10 149	268 200	298 600	295 400
	Obsługa nieruchomości i firm ^{▲c}	14 160	21 556	21 655	554 300	822 600	950 400
	Administracja publiczna i obrona narodowa ^{▲d}	6983	10 953	13 249	381 300	822 200	872 000
	Edukacja	26 321	24 608	26 895	896 400	902 800	1026 300
	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	25 407	21 869	17 273	1003 400	908 200	706 800
	Pozostała działalność usługowa ^{▲e}	7796	5276	4688	335 100	390 900	382 900

▲ – nazwa skrócona; ^a Rolnictwo, łowiectwo, i leśnictwo; ^b Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego; ^c Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej; ^d Administracja publiczna i obrona narodu; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie społeczne; ^e Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.

Źródło: dane GUS.

nej WSF (tab. 2). Na tle kraju co najmniej niską specjalizację wykazały dodatkowo sekcje: w latach 1995 i 2000 – przemysł, budownictwo, hotele i restauracje, transport, gospodarka magazynowa i łączność, pośrednictwo finansowe, administracja publiczna i obrona narodowa oraz pozostała działalność usługowa. Do 2005 r. Wrocław utracił specjalizację w zakresie pozostałej działalności usługowej oraz – co bardziej znaczące – w zakresie przemysłu. Warto zaznaczyć, że ograniczeniu ulegała też rola budownictwa: o ile w latach 1995 i 2000 miasto wykazywało średni poziom specjalizacji w zakresie tej sekcji, o tyle w 2005 r. jej poziom był już niski. Zwraca uwagę utrzymujący się w kolejnych latach wysoki poziom specjalizacji w zakresie sekcji J (pośrednictwo finansowe).

⁶ Według faktycznego miejsca pracy, dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących;

Tabela 2. Wartości WNP i WSF dla Wrocławia

Miernik		WNP			WSF		
Rok		1995	2000	2005	1995	2000	2005
Sektory:	Rolnictwo [▲]	-59 442	-56 279	-31 035	0,01	0,01	0,02
	Przemysł	5796	1551	-4802	1,11	1,04	0,89
	Budownictwo	7909	7143	1432	1,67	1,66	1,16
	Handel i naprawy [▲]	-3567	-3285	-2923	0,87	0,88	0,90
	Hotele i restauracje	1079	1033	914	1,40	1,35	1,28
	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	6140	6492	4781	1,51	1,63	1,46
	Pośrednictwo finansowe	4562	5539	5802	2,19	2,40	2,33
	Obsługa nieruchomości i firm [▲]	6213	10 689	7670	1,78	1,98	1,55
	Administracja publiczna i obrona narodowa [▲]	1516	91	417	1,28	1,01	1,03
	Edukacja	13 469	12 682	11 793	2,05	2,06	1,78
	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	11 021	9871	6872	1,77	1,82	1,66
	Pozostała działalność usługowa [▲]	2992	112	-946	1,62	1,02	0,83
Liczebność grupy egzogenicznej		60 697	55 203	39 681	-		

▲ – nazwa skrócona

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 3. Wskaźniki struktury zatrudnienia w grupie egzogenicznej

Rok		1995	2000	2005
Sektory:	Rolnictwo [▲]	X	X	X
	Przemysł	9,5%	2,8%	X
	Budownictwo	13,0%	12,9%	3,6%
	Handel i naprawy [▲]	X	X	X
	Hotele i restauracje	1,8%	1,9%	2,3%
	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	10,1%	11,8%	12,0%
	Pośrednictwo finansowe	7,5%	10,0%	14,6%
	Obsługa nieruchomości i firm [▲]	10,2%	19,4%	19,3%
	Administracja publiczna i obrona narodowa [▲]	2,5%	0,2%	1,1%
	Edukacja	22,2%	23,0%	29,7%
	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	18,2%	17,9%	17,3%
	Pozostała działalność usługowa [▲]	4,9%	0,2%	X

▲ – nazwa skrócona

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 4. Pracujący według zgrupowanych sekcji w 2010 r. według PKD 2007

Jednostka terytorialna		Wrocław	Polska
Ogółem		232 985	14 020 900
Zgrupowane sekcje:	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	181	2128 800
	Przemysł i budownictwo	50 259	3842 100
	Usługi I ^a	64 404	3419 100
	Usługi II ^b	21 171	533 800
	Usługi III ^c	96 970	4097 100

^a Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja; ^b Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości; ^c Pozostałe usługi, tzn. sekcje M-U PKD 2007, m.in. edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych GUS.

Wykorzystując informacje zawarte w tabeli 4, przy użyciu wzorów 1 i 2 obliczono WNP i WSF dla Wrocławia w 2010 r. (tab. 5). Obliczono również wskaźniki struktury zatrudnienia w grupie egzogenicznej (tab. 6).

Tabela 5. Wartości WNP i WSF dla Wrocławia

Mierniki		WNP	WSF
Zgrupowane sekcje:	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-35 193	0,01
	Przemysł i budownictwo	-13 585	0,79
	Usługi I	7 589	1,13
	Usługi II	12 301	2,39
	Usługi III	28 889	1,42
Liczebność grupy egzogenicznej		48 778	-

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 6. Wskaźniki struktury zatrudnienia w grupie egzogenicznej

Zgrupowane sekcje:	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	X
	Przemysł i budownictwo	X
	Usługi I	15,6%
	Usługi II	25,2%
	Usługi III	59,2%

Źródło: opracowanie własne.

Liczebność grupy egzogenicznej Wrocławia w stosunku do roku 2005 wzrosła, lecz nie osiągnęła wielkości właściwej dla lat 1995 i 2000 (tab. 5). Wrocław pozostał miastem polifunkcyjnym z dominującą rolą usług⁷. Ponad 59% pracowników grupy

⁷ K. Przybyła, *Wpływ specjalnych stref ekonomicznych na kształtowanie się bazy ekonomicznej miast*, Monografie CIII, Wydawnictwo UP we Wrocławiu, Wrocław 2010, s. 200-201.

egzogenicznej zatrudnionych było w Usługach III (tab. 6), obejmujących m.in. edukację, opiekę zdrowotną i pomoc społeczną – jest to zatem kontynuacja tendencji z lat 1995-2005. Ponieważ Usługi III obejmują głównie sekcje utożsamiane z usługami nierynkowymi, wnioskować można o ich istotnej roli dla gospodarki Wrocławia.

W badanym okresie miasto na tle kraju wykazywało wysoki poziom specjalizacji w zakresie Usług II oraz niski w zakresie Usług I i III (tab. 5). Ze względu na fakt, iż zgrupowanie Usługi II obejmuje sekcję „działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, przyjęć można, że wysoka specjalizacja w tej dziedzinie jest bezpośrednią kontynuacją wyspecjalizowania w zakresie sekcji J PKD 2004. Dział przemysł i budownictwo nie pełnił w 2010 r. funkcji egzogenicznych, tak więc tendencja spadkowa z poprzednich okresów nie została przełamana.

4. Podsumowanie

Zauważyć można, że ogólna liczba pracujących we Wrocławiu ulegała istotnym wahanom: po znaczącym, sięgającym 12% spadku notowanym w latach 1995-2005, nastąpiła zdecydowana poprawa sytuacji w tym zakresie. W efekcie w 2010 r. we Wrocławiu pracowało ponad 18 tys. osób więcej niż w pierwszym badanym okresie. Liczebność grupy egzogenicznej wykazywała podobne tendencje, jednak odbicie po roku 2005 nie było tak znaczące.

Podstawowe znaczenie dla skierowanej na odbiorców zewnętrznych części gospodarki miasta miał sektor usług, zarówno rynkowych, jak i nierynkowych. Sektor rolniczy z natury nie posiada charakteru miastotwórczego, zadziwia jednak słaba pozycja działalności przemysłowej i budownictwa. Wynika ona prawdopodobnie z kryzysu gospodarczego oraz z lokalizowania nowo powstających inwestycji w bezpośredniej bliskości Wrocławia, ale poza jego administracyjnymi granicami⁸. Wydaje się, że ze względu na znaczenie tych działalności dla dynamizowania gospodarki miejskiej władze publiczne powinny podjąć działania zmierzające do zmiany tej sytuacji.

Literatura

Bank Danych Lokalnych, <http://www.stat.gov.pl>.

Brol R., Maj M., Strahl D., *Metody typologii miast*, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław 1990.
Obrębalski M., *Przemiany funkcjonalne subregionu jeleniogórskiego w końcu XIX i w XX wieku*, „Śląski Przegląd Statystyczny” 2002, nr 1 (7).

Przybyła K., *Euro 2012 a przekształcenia funkcji turystycznej Wrocławia*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Ekonomiczne Problemy Usług nr 85, Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2012.

⁸ K. Przybyła, *Euro 2012 a przekształcenia funkcji turystycznej Wrocławia*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Ekonomiczne Problemy Usług nr 85, Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2012, s. 264.

- Przybyła K., *Wpływ specjalnych stref ekonomicznych na kształtowanie się bazy ekonomicznej miast*, Monografie CIII, Wydawnictwo UP we Wrocławiu, Wrocław 2010.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), DzU 2007, nr 251, poz. 1885.
- Rynek pracy w województwie dolnośląskim w 2010 r.*, Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Wrocław 2011.
- Słodczyk J., *Przestrzeń miasta i jej przeobrażenia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2001.

TRANSFORMATION OF WROCLAW ECONOMIC BASE

Summary: The aim of this article is the identification of specialized (responsible for the creation of a town, exogenous) functions of Wrocław as well as the analysis of the transformation of the functional structure of the city in the years 1995-2010. Studies were carried out on the size, structure and changes in the employment. The study was made on the ground of the theory of the base of the economic cities, using two meters: indicator of surplus workers (WNP) and the Florence's coefficient of specialization (WSF).

Keywords: city's functions, assessment methods of settlement units function.